МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра початкової освіти

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

За напрямом

Спеціальність 013 Початкова освіта

Автор:
доц. Паршук С. М.

Затверджено на засіданні кафедри від « 27» серпня 2020р.

Затверджено на засіданні навчально-методичної комісії факультету
«27» серпня 2020р.

Затверджено на засіданні Вченої ради факультету
«27» серпня 2020р.

Миколаїв 2020

Зміст навчально-методичного комплексу

1. Титульна сторінка
2. Зміст НМКД
3. Витяги з ОКХ, ОПП спеціальності
4. Навчальна програма дисципліни
5. Робоча навчальна програма дисципліни
6. Засоби діагностики навчальних досягнень студентів
7. Конспект лекцій з дисципліни
8. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять
9. Питання до екзаменаційних білетів
10. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
роботи_____ О. А. Кузнецова
27 серпня 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

Ступінь бакалавра

Спеціальність: Початкова освіта

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Миколаїв – 2020

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Паршук Світлана Миколаївна, доцент кафедри початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Програму схвалено на засіданні кафедри початкової освіти
Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри
початкової освіти _____ (Якименко С. І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету педагогічної та соціальної освіти

Протокол від «27 » серпня 2020 року № 1
Голова навчально-методичної комісії _____ (Степанова Т. М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «27» серпня 2020 року № 11
Голова навчально-методичної комісії університету_____ (Кузнецова О. А.)

Анотація
Ключові слова: Образотворча діяльність, мистецтво.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Образотворче мистецтво з методикою навчання» складена Паршук С. М. відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ступеня бакалавра спеціальності 013 Початкова освіта.

Предметом є процес оволодіння студентами знаннями з образотворчого мистецтва для здобувачів початкової освіти в Україні; організація вчителем художньо-зображувальної діяльності здобувачів.

Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка, дитяча психологія, українська література, мистецтвознавство, фахові методики початкової освіти.

.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета – оволодіти сучасними методами організації образотворчої діяльності в початковій школі.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є*:*

– ознайомлення з основними видами і жанрами образотворчої діяльності, засобами їх художньої виразності;

– вивчення питань розвитку історії світового та українського образотворчого мистецтва;

– набуття знань про форми методичної роботи з розділу «Образотворче мистецтво»;

– розвиток умінь виконувати мистецький аналіз творів образотворчого мистецтва і здійснювати їх відбір для дітей молодшого шкільного віку, аналізувати дитячі образотворчі роботи;

– удосконалення художньо-зображувальних умінь спеціалістів в галузі малюнка, живопису, декоративних розписів, скульптури, аплікації, конструювання;

– навчити виготовляти різноманітні наочно-методичні посібники для дітей, складати розробки уроків з різних видів образотворчої діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної прогрми студент оволодіває такими *компетентностями*:

І. Загальнопредметні:

ЗК 1

ІІ. Фахові:

ФК 3

ФК 5

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва.

Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.

Предмет і завдання курсу. Форми та методи засвоєння навчальної дисципліни. Мистецтво як форма суспільної свідомості, спосіб відображення життя в художній творчості, яка візуально відображає довкілля на площині чи в просторі. Статичність образів образотворчого мистецтва. Функції мистецтва в суспільстві. Естетична і гедоністична функції – унікальна прерогатива мистецтва. Дублюючі функції: пізнавальна, виховна, освітня, інформаційна, комунікативна, соціально-перетворююча, компенсаторна, прогностична, медична, сугестивна.

Тема 2. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.

Мистецтво, його види (література, архітектура, скульптура, живопис, графіка, декоративне мистецтво). Художній образ у мистецтві.

Живопис – монументальний, станковий, декоративний. Жанри живопису: історичний, побутовий, портрет, пейзаж, натюрморт, анімалістичний, казково-билинний, релігійно-міфологічний. Графіка – види: станкова, книжкова та журнально-газетна, плакатна, художньо-виробнича або прикладна. Скульптура, її різновиди – кругла, яка використовує виразні можливості здалеку розглядати її силует (статуя, бюст, композиційна група), рельєф, **(**барельєф, горельєф, контррельєф). Архітектура,

зодчество – мистецтво проектувати та будувати споруди, які необхідні для життя і діяльності людини. Основні типи архітектурних споруд: житлові будинки: адміністративні та громадські будівлі (театри, музеї, навчальні заклади, стадіони), інженерно-технічні споруди (мости, телевізійні башти, греблі тощо).Особливості архітектури дошкільних закладів**.**

Тема 3,4. Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.

Декоративно-прикладне мистецтво – вид мистецтва, що обслуговує побутові й одночасно задовольняє естетичні потреби людини, привносить красу в життя. Декоративність – форма відображення змісту і художньої образності, надання краси і цільності творам декоративно-прикладного мистецтва. Головні вимоги до творів декоративно-прикладного мистецтва. Провідні напрямки розвитку сучасного українського декоративно-прикладного мистецтва та види. Класифікація видів декоративно-прикладного мистецтва.

Кредит 2. Віхи розвитку образотворчого мистецтва. Становлення методики ОТМ.

Тема 5. Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва.

Мистецтво стародавнього світу: Єгипту, Греції, Риму, його видові, жанрові та зображувальні особливості.

Мистецтво Середньовіччя. Поєднання різних видів образотворчих мистецтв під егідою Середньовічних храмів, релігійний зміст і символізм.

Мистецтво епохи Відродження. Реалістичні і гуманістичні тенденції в мистецтві Відродження. Видатні майстри епохи: Леонардо да Вінчі, Рафаель Санті, Мікеланджело, Тиціан. Мистецтво XIX-XX століть.

Тема 6. Українське образотворче мистецтво княжої доби та XVI-XVII століть.

Початки українського мистецтва. Мистецтво Києва та Чернігова. Видатні пам'ятки мистецтва цього періоду.

Галицьке-волинське мистецтво. Бароко, рококо і класицизм України. Розвиток творчості художників на національній основі: С. Васильківський, К. Устинович, І. Труш, М. Бойчук, О. Кульчицька.. Перші мистецькі виставки в Україні. Українське образотворче мистецтво на початку XX століття та в період національного Відродження (1917-1933 рр.)

Тема 7. Становлення методики образотворчою діяльністю дітей як науки. Види образотворчої діяльності.

Дослідження психологічних закономірностей дитячої образотворчої діяльності в працях Б. Теплова, Л. Виготського, Є. Ігнатьєва, В. Мухіної, М. Подд'якова та ін. Теоретична спадщина видатних дослідників у галузі методики навчання дітей образотворчої діяльності: Є. Фльоріна, Н. Сакуліна, З. Ліштван, Т. Комарова, Н. Халезова та ін. Розробка змісту навчання дітей дошкільного віку образотворчої діяльності в чинних програмах.

Тема 8. Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в молодшому шкільному віці. Здібності і задатки. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку здібностей. Структура образотворчих здібностей. Психолого-педагогічні дослідження проблеми розвитку образотворчих здібностей. Роль навчання в розвитку здібностей. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості. Напрямки вивчення творчого процесу. Природа і типологічні особливості дитячої творчості. Логічна послідовність вирішення завдань цього процесу у професіональній та дитячій діяльності. Об'єктивні та суб'єктивні умови оволодіння дитиною творчим процесом. Показники готовності дитини до творчої діяльності.

Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності.

Тема 9,10. Методика керівництва різними видами образотворчої діяльності.

Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності дітей (наочні, словесні, практичні). Система загальнодидактичних методів за класифікацією І. Лернера: інформаційно-рецептивні, репродуктивні, евристичні.

Тема 11. Малювання – основний вид образотворчої діяльності. Види малювання.

Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей, його особливості. Види малювання. Методика навчання малювання.

Тема 12. Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку. Своєрідність конструювання, його зв'язок з грою. Значення конструювання для всебічного розвитку: спостережливості, просторових уявлень, знань властивостей просторових фігур, деталей конструкторів, величин, напрямків, формування кмітливості, розвиток мислення, технічних інтересів.

Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності

Тема 13,14. Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва в початковій школі.

Заняття, художнє експериментування, самостійна образотворча діяльність, гуртки, студії, школи, екскурсії як основні форми організації образотворчої діяльності в дошкільному навчальному закладі.

Тема 15. Перспективність і наступність в організації образотворчої діяльності.

Перспективність і наступність – принципи неперервності освіти. Показники готовності дитини до школи в різних сферах її життєдіяльності. Напрями, форми і методи реалізації перспективності і наступності.

3. Рекомендована література

Базова

1. Артемова Л. В. Модель ступеневої підготовки фахівця початкової освіти у вищих навчальних закладах / Л. В. Артемова, Ю. М. Косенко. // Психолого-педагогічні проблеми підготовки вчительських кадрів в умовах трансформації суспільства. Матеріали міжнародної науково-теоретичної конференції до 80-ї і річниці НАУ ім. М. П. Драгоманова. Випуск 1. – Л.: 200. – С. 84–86.
2. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.М. Кардашов. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007. – 296с.
3. Котляр В.П. Основи художнього виховання дітей: навчальний посібник / В.П.Котляр. – Донецьк : вид-во «Ноулідж» (Донецьке відділення), 2010. – 223с.
4. Методика обучения изобразительной деятельности и конструирования / Ред. Комаровой Т. С. – М.: Просвещение, 1986. – 326 с.
5. Косминская В.В. Основы изобразительного искусства и методика руководства изобразительной деятельностью детей / Н. Б. Халезова, В. В. Косминская. – М.: Просвещение, 1986. – 298с.
6. Косминская В. В. Теория и методика изобразительной деятельности в детском саду / В. В. Косминская, В. И. Васильева. – М.: Просвещение, 1985. – 335с.
7. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження / С. Д. Максименко. – К.: 1990. – 239с.
8. Перспективы развития системы непрерывного образования / Под.ред. Гершунского Б. С. – М.: Педагогика, 1990. – 224 с.
9. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень: навчальний посібник ПАУ ім. М.П. Драгоманова / В. К. Сидоренко, П. В. Дмитренко. – К.: 1998. – 173с.
10. Сухорукова Г. В., Дронова О. О., Голота Н. М., Янцур Л. А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі / Г. В. Сухорукова, О. О. Дронова, Н. М. Голота, Л. А. Янцур. – К.: 1998. – 273с.

Допоміжна

1. Декоративно-прикладне мистецтво [Текст] / Е. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Е. Станкевич. – Львів : Світ, 1992. – 272 с.
2. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну : навч. посіб. / Н. І. Луцан. – К. : Вид. Дім «Слово», 2009. – 172 с.
3. Скиданова Л. Я. Декоративне малювання та аплікація в дитячому садку [Текст] : Л. Я. Скиданова, Л. І. Сірченко. – К. : Рад. школа, 1976. – 64 с.
4. Підкурганна Г. О. Сучасні підходи до художнього розвитку дітей дошкільного віку // Науковий вісник ПДУ ім. К. Д. Ушинського. – Одеса: ПДУ ім. К. Д. Ушинського, 2000. – С. 40-47.
5. Сакулина Н. П. Народное декоративное искусство в воспитательной работе // Изв. А.ПН РСРСФ. – вип. 11. – М., 1947. – 125 с.
6. Сухорукова Г. В. Українські витинанки / за ред. Г. В. Сухорукова, О. В. Ступак. – К: Грайлик, 1995. – 78 с.

Інформаційні ресурси

1. http://konserg.ucoz.ua/load/40
2. http://konserg.ucoz.ua/load/27
3. http://www.ognb.odessa.ua/
4. http://www.nbuv.gov.ua/
5. http://lib-gw.univ.kiev.ua/

6. http://www.youtube.com/watch?v=5Jp09YifvYE
7. http://www.youtube.com/watch?v=bw6UZzyoPbg
8. http://www.youtube.com/watch?v=7wUYHswqF2Y

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання:

Контрольна робота, усне опитування, творчі роботи, наукові статті; перевірка конспектування лекцій, першоджерел, виконання індивідуальних завдань та самостійних робіт, захист проектів, колоквіум.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра педагогічної та соціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
роботи_____ О. А. Кузнецова
27 серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 013 Початкова освіта
Код та найменування спеціальності

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Образотворче мистецтво з методикою навчання» для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

Розробник: Паршук Світлана Миколаївна, доцент кафедри початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент _____(Паршук С. М.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти
Протокол №1 від « 27 » серпня 2020р.
Завідувач кафедри _____ (Якименко С. І.)
«27» серпня 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів–4</td><td>Галузь знань
01 Освіта/ Педагогіка</td><td rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
013 Початкова освіта</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Загальна кількість годин – 120 год.</td><td rowspan="5"></td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>3-й</td></tr>
<tr><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>6-й.</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3 год
самостійної роботи студента – 6 год
http://moodle.mdu.edu/my/</td><td rowspan="6">Ступінь бакалавра</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>30 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>80 год.</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:
екзамен</td></tr>
</table>

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 120 год.: 40 год. – аудиторні заняття, 80 год.– самостійна робота (33% / 67 %)

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів–3</td><td>Галузь знань
01 Освіта/ Педагогіка</td><td rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
013 Початкова освіта</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Загальна кількість годин – 90 год.</td><td rowspan="5"></td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-й</td></tr>
<tr><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>4-й.</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
</table>

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год самостійної роботи студента – 6 год http://moodle.mdu.edu/my/	Ступінь бакалавра	10 год.
		Практичні
		20 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Вид контролю: **екзамен**

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 120 год.: 40 год. – аудиторні заняття, 80 год.– самостійна робота (33% / 67 %)

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів–4</td><td>Галузь знань
01 Освіта/ Педагогіка</td><td rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
013 Початкова освіта</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Загальна кількість годин – 120 год.</td><td rowspan="5"></td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>3-й</td></tr>
<tr><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>7-й</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Ступінь бакалавра</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>8 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>106 год.</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:
екзамен</td></tr>
</table>

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 120 год.: 14 год. – аудиторні заняття, 106 год.– самостійна робота (12% / 88 %)

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу – оволодіти сучасними методами організації образотворчої діяльності в початковій школі.

Завдання курсу:

– ознайомлення з основними видами і жанрами образотворчої діяльності, засобами їх художньої виразності;

– вивчення питань розвитку історії світового та українського образотворчого мистецтва;

– набуття знань про форми методичної роботи з розділу «Образотворче мистецтво» й особливості викладання даного курсу в педучилищах та педколеджах;

– розвиток умінь виконувати мистецький аналіз творів образотворчого мистецтва і здійснювати їх відбір для дітеймолодшого шкільного віку, аналізувати дитячі образотворчі роботи;

– удосконалення художньо-зображувальних умінь спеціалістів в галузі малюнка, живопису, декоративних розписів, скульптури, аплікації, конструювання;

– навчити виготовляти різноманітні наочно-методичні посібники для дітей, складати розробки уроків з різних видів образотворчої діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни: педагогіка, дитяча психологія, українська література, мистецтвознавство, фахові методики початкової освіти.

Навчальна дисципліна складається з 4-х кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1.
ПРН 7
ПРН 12

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

І. Загальнопредметні:
ЗК 1
ІІ. Фахові:
ФК 1.3
ФК 1.5

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва.

Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.

Предмет і завдання курсу. Форми та методи засвоєння навчальної дисципліни. Мистецтво як форма суспільної свідомості, спосіб відображення життя в художній творчості, яка візуально відображає довкілля на площині чи в просторі. Статичність образів образотворчого мистецтва. Функції мистецтва в суспільстві. Естетична і гедоністична функції – унікальна прерогатива мистецтва. Дублюючі функції: пізнавальна, виховна, освітня, інформаційна, комунікативна, соціально-перетворююча, компенсаторна, прогностична, медична, сугестивна.

Тема 2. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.

Мистецтво, його види (література, архітектура, скульптура, живопис, графіка, декоративне мистецтво). Художній образ у мистецтві.

Живопис – монументальний, станковий, декоративний. Жанри живопису: історичний, побутовий, портрет, пейзаж, натюрморт, анімалістичний, казково-билинний, релігійно-міфологічний. Графіка – види: станкова, книжкова та журнально-газетна, плакатна, художньо-виробнича або прикладна. Скульптура, її різновиди – кругла, яка використовує виразні можливості здалеку розглядати її силует (статуя, бюст, композиційна група), рельєф, **(**барельєф, горельєф, контррельєф). Архітектура, зодчество – мистецтво проектувати та будувати споруди, які необхідні для життя і діяльності людини. Основні типи архітектурних споруд: житлові будинки: адміністративні та громадські будівлі (театри, музеї, навчальні заклади, стадіони), інженерно-технічні споруди (мости, телевізійні башти, греблі тощо).Особливості архітектури дошкільних закладів**.**

Тема 3,4. Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.

Декоративно-прикладне мистецтво – вид мистецтва, що обслуговує побутові й одночасно задовольняє естетичні потреби людини, привносить красу в життя. Декоративність – форма відображення змісту і художньої образності, надання краси і цільності творам декоративно-прикладного мистецтва. Головні вимоги до творів декоративно-прикладного мистецтва. Провідні напрямки розвитку сучасного українського декоративно-прикладного мистецтва та види. Класифікація видів декоративно-прикладного мистецтва.

Кредит 2. Віхи розвитку образотворчого мистецтва. Становлення методики ОТМ.

Тема 5. Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва.

Мистецтво стародавнього світу: Єгипту, Греції, Риму, його видові, жанрові та зображувальні особливості.

Мистецтво Середньовіччя. Поєднання різних видів образотворчих мистецтв під егідою Середньовічних храмів, релігійний зміст і символізм.

Мистецтво епохи Відродження. Реалістичні і гуманістичні тенденції в мистецтві Відродження. Видатні майстри епохи: Леонардо да Вінчі, Рафаель Санті, Мікеланджело, Тиціан. Мистецтво XIX-XX століть.

Тема 6. Українське образотворче мистецтво княжої доби та XVI-XVII століть.

Початки українського мистецтва. Мистецтво Києва та Чернігова. Видатні пам'ятки мистецтва цього періоду.

Галицьке-волинське мистецтво. Бароко, рококо і класицизм України. Розвиток творчості художників на національній основі: С. Васильківський, К. Устинович, І. Труш, М. Бойчук, О. Кульчицька.. Перші мистецькі виставки в Україні. Українське образотворче мистецтво на початку XX століття та в період національного Відродження (1917-1933 рр.)

Тема 7. Становлення методики образотворчою діяльністю дітей як науки. Види образотворчої діяльності.

Дослідження психологічних закономірностей дитячої образотворчої діяльності в працях Б. Теплова, Л. Виготського, Є. Ігнатьєва, В. Мухіної, М. Подд'якова та ін. Теоретична спадщина видатних дослідників у галузі методики навчання дітей образотворчої діяльності: Є. Фльоріна, Н. Сакуліна, З. Ліштван, Т. Комарова, Н. Халезова та ін. Розробка змісту навчання дітей дошкільного віку образотворчої діяльності в чинних програмах.

Тема 8. Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в молодшому шкільному віці. Здібності і задатки. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку здібностей. Структура образотворчих здібностей. Психолого-педагогічні дослідження проблеми розвитку образотворчих здібностей. Роль навчання в розвитку здібностей. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості. Напрямки вивчення творчого процесу. Природа і типологічні особливості дитячої творчості. Логічна послідовність вирішення завдань цього процесу у професіональній та дитячій діяльності. Об'єктивні та суб'єктивні умови оволодіння дитиною творчим процесом. Показники готовності дитини до творчої діяльності.

Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності.

Тема 9,10. Методика керівництва різними видами образотворчої діяльності.

Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності дітей (наочні, словесні, практичні). Система загальнодидактичних методів за класифікацією І. Лернера: інформаційно-рецептивні, репродуктивні, евристичні.

Тема 11. Малювання – основний вид образотворчої діяльності. Види малювання.

Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей, його особливості. Види малювання. Методика навчання малювання.

Тема 12. Конструювання – як вид образотворчого мистецтва дітей дошкільного віку. Своєрідність конструювання, його зв'язок з грою. Значення конструювання для всебічного розвитку: спостережливості, просторових уявлень, знань властивостей просторових фігур, деталей конструкторів, величин, напрямків, формування кмітливості, розвиток мислення, технічних інтересів.

Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності

Тема 13,14. Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва в початковій школі.

Заняття, художнє експериментування, самостійна образотворча діяльність, гуртки, студії, школи, екскурсії як основні форми організації образотворчої діяльності в дошкільному навчальному закладі.

Тема 15. Перспективність і наступність в організації образотворчої діяльності.

Перспективність і наступність – принципи неперервності освіти. Показники готовності дитини до школи в різних сферах її життєдіяльності. Напрями, форми і методи реалізації перспективності і наступності.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		л	п	ср
Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва				
Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.	8	2	2	4
Тема 2. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва. Мистецтво живопису та графіки, скульптури та архітектури	8	2	2	4
Тема 3. Народне та декоративно-прикладне мистецтво	6		2	4
Тема 4. Дизайн. Види дизайну.	6		2	4
Усього:	30	4	8	16
Кредит 2. Віхи розвитку образотворчого мистецтва. Становлення методики ОТМ.				
Тема 5. Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва.	6	2	2	2
Тема 6. Українське образотворче мистецтво княжої доби та XVI-XVII століть. Українське образотворче мистецтво XX століття.	8		2	6
Тема7.Становлення методики образотворчою діяльністю дітей як науки. Види образотворчої діяльності.	10		2	8
Тема 8. Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в молодшому шкільному віці.	8		2	6
Усього:	30	2	8	20
Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності				
Тема 9,10. Методика навчання різним видам образотворчого мистецтва.	8	2	4	2
Тема 11. Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.	4		2	2
Тема 12. Конструювання – як вид образотворчого мистецтва.	4		2	2
Усього:	30	2	8	10
Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності.				
Тема 13. Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва	12	2	2	8
Тема 14. Перспективність і наступність в організації образотворчої діяльності.	10		2	8
Тема 15. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва.	8		2	6
Усього:	30	2	6	22
Разом:	120	10	30	80

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		л	п	ср
Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва				
Тема 1. Образотворче мистецтво – специфічна форма	6	2		8

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		л	п	ср
відображення дійсності.				
Тема 2. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва. Мистецтво живопису та графіки, скульптури та архітектури	4			6
Тема 3. Народне та декоративно-прикладне мистецтво	6		2	6
Тема 4. Дизайн. Види дизайну.	4			6
Усього:	30	2	2	26
Кредит 2. Віхи розвитку образотворчого мистецтва. Становлення методики ОТМ.				
Тема 5. Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва.	8		2	6
Тема 6. Українське образотворче мистецтво княжої доби та XVI-XVII століть. Українське образотворче мистецтво XX століття.	6			6
Тема7.Становлення методики образотворчою діяльністю дітей як науки. Види образотворчої діяльності.	8			8
Тема 8. Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в молодшому шкільному віці.	6			6
Усього:	30	2	2	26
Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності				
Тема 9,10. Методика навчання різним видам образотворчого мистецтва.	10	2		8
Тема 11. Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.	8			8
Тема 12. Конструювання – як вид образотворчого мистецтва.	12		2	10
Усього:	30	2	2	2 6
Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності.				
Тема 13. Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва	10		2	8
Тема 14. Перспективність і наступність в організації образотворчої діяльності.	8			8
Тема 15. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва.	6			6
Усього:	30	2	6	22
Разом:	120	4	8	108

5. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва		
1.	Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.	2
2	Види, форми та жанри образотворчого мистецтва	2
Кредит 2. Віхи розвитку образотворчого мистецтва. Становлення методики		
3.	Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва.	2
Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності		
4.	Методика навчання різним видам образотворчого мистецтва	2
Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності		
5	Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва	2
	Разом:	**10**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва		
1.	Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.	2
Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності		
2.	Методика навчання різним видам образотворчого мистецтва.	2
Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності		
3.	Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва	
	Разом:	**4**

6. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	**Назва теми**	**Кількість годин**
	Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва	
1.	Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності	2
2.	Мистецтво живопису та графіки. Мистецтво скульптури та архітектури.	2
3.	Народне та декоративно-прикладне мистецтво.	2
4.	Дизайн. Види дизайну.	2
Кредит 2. Віхи розвитку образотворчого мистецтва. Становлення методики		
5.	Українське образотворче мистецтво XX століття.	2
6.	Українське образотворче мистецтво княжої доби та XVI-XVII століть. Українське образотворче мистецтво XX століття.	2
7.	Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю як науки. Види образотворчої діяльності	2
8.	Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в молодшому шкільному віці	2
Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності		
9.10	Методика навчання різним видам образотворчого мистецтва.	4
11.	Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.	2
12.	Конструювання – як вид образотворчого мистецтва	2
Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності.		
13-15.	Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва в дошкільному навчальному закладі.	6
	Разом	**30**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва		
1.	Народне та декоративно-прикладне мистецтво.	2
Кредит 2. Віхи розвитку образотворчого мистецтва. Становлення методики		
2.	Становлення методики і керівництва образотворчою діяльністю як науки. Види образотворчої діяльності	2
Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності		
3	Методика навчання різним видам образотворчого мистецтва.	4
Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності.		
4.	Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва в дошкільному навчальному закладі.	2
	Разом	**8**

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва	
1.	Предмет і завдання курсу. Форми та методи засвоєння навчальної дисципліни.	2
2.	Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.	2
3.	Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.	2
4.	Мистецтво живопису і графіки.	2
5.	Мистецтво скульптури та архітектури.	2
6.	Народне та декоративно-прикладне мистецтво.	2
7.	Дизайн. Тенденція та педагогічні вимоги оформлення ділянки дошкільного навчального закладу.	2
	Кредит 2. Віхи розвитку образотворчого мистецтва.	
1.	Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва.	6
2.	Українське образотворче мистецтво княжої доби та XVI-XVII століть.	6
3.	Українське образотворче мистецтво XVIII-XIX століть.	8
4.	Українське образотворче мистецтво XX століття.	6
1.	Форми організації і методи керівництва образотворчою діяльністю дітей	2
2.	Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в дошкільному віці.	2
3.	Розвиток творчості дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності.	2
4.	Роль навчання в розвитку образотворчих здібностей дітей дошкільного віку.	2
	Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності	
1.	Малювання. Основні види та елементи образотворчої мови та виразності малювання.	2
2.	Використання нетрадиційних технік малювання.	2
3.	Декоративне малювання.	4
4.	Ліплення. Види поробок з пластичних матеріалів.	4
5.	Аплікація. Основні види та елементи виразності аплікації.	4
6.	Конструювання. Засоби виразності художнього конструювання.	4
7.	Планування та проведення занять в першій молодшій груп і (плани-конспекти занять).	4
8.	Планування та проведення занять в другій молодшій групі(плани-конспекти занять).	4

9.	Планування та проведення занять в середній, старшій групах (плани-конспекти занять).	4
	Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності.	
1.	Взаємозв'язок образотворчої діяльності зі заняттями по ознайомленню дітей з природою, розвитком мовлення та музичними заняттями.	4
2.	Наступність у навчанні образотворчої діяльності дітей дошкільного віку і молодшого шкільного віку.	4
3.	Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва в дошкільному закладі.	4
4.	Зміст роботи завідуючої, вихователя методиста, інспектора і методиста управлінь освіти з організації і керівництва образотворчою діяльністю дітей.	4
5.	Спільна робота дошкільного навчального закладу з сім'єю з питань організації образотворчої діяльності.	4
	Разом	**80**

Заочна форма навчання

№ з/п	**Назва теми**	**Кількість годин**
	Кредит 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва	
1.	Предмет і завдання курсу. Форми та методи засвоєння навчальної дисципліни.	2
2.	Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.	2
3.	Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.	2
4.	Мистецтво живопису і графіки.	2
5.	Мистецтво скульптури та архітектури.	2
6.	Народне та декоративно-прикладне мистецтво.	2
7.	Дизайн. Тенденція та педагогічні вимоги оформлення ділянки дошкільного навчального закладу.	2
	Кредит 2. Віхи розвитку образотворчого мистецтва.	
1.	Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва.	6
2.	Українське образотворче мистецтво княжої доби та XVI-XVII століть.	6
3.	Українське образотворче мистецтво XVIII-XIX століть.	8
4.	Українське образотворче мистецтво XX століття.	6
1.	Форми організації і методи керівництва образотворчою діяльністю дітей	2
2.	Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в дошкільному віці.	2
3.	Розвиток творчості дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності.	2
4.	Роль навчання в розвитку образотворчих здібностей дітей дошкільного віку.	2
	Кредит 3. Методика навчання образотворчої діяльності	
1.	Малювання. Основні види та елементи образотворчої мови та виразності малювання.	2
2.	Використання нетрадиційних технік малювання.	4
3.	Декоративне малювання.	4
4.	Ліплення. Види поробок з пластичних матеріалів.	4
5.	Аплікація. Основні види та елементи виразності аплікації.	4
6.	Конструювання. Засоби виразності художнього конструювання.	4
7.	Планування та проведення занять в першій молодшій груп і (плани-конспекти занять).	4
8.	Планування та проведення занять в другій молодшій групі(плани-конспекти занять).	4
9.	Планування та проведення занять в середній, старшій групах (плани-конспекти занять).	4
	Кредит 4. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності.	

1.	Взаємозв'язок образотворчої діяльності зі заняттями по ознайомленню дітей з природою, розвитком мовлення та музичними заняттями.	4
2.	Наступність у навчанні образотворчої діяльності дітей дошкільного віку і молодшого шкільного віку.	4
3.	Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва в дошкільному закладі.	4
4.	Зміст роботи завідуючої, вихователя методиста, інспектора і методиста управлінь освіти з організації і керівництва образотворчою діяльністю дітей.	4
5.	Спільна робота дошкільного навчального закладу з сім'єю з питань організації образотворчої діяльності.	4
	Разом	**108**

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно:**

В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

Студенту виставляється **дуже добре:**

Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

Студенту виставляється **добре**:

В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

Студенту виставляється **достатньо:**
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

Студенту виставляється мінімальний **задовільно**:
Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 200 до 400 балів (за 4 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти** за 4 крд.

<table>
<tr><td colspan="9">Поточне тестування та самостійна робота</td><td>Накопичу-вальні бали/ Сума</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Кредит 1</td><td colspan="2">Кредит 2</td><td colspan="2">Кредит 3</td><td colspan="2">Кредит 4</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Т1</td><td>Т2</td><td>Т3</td><td>Т4</td><td>Т5</td><td>Т6</td><td>Т7</td><td>Т8</td><td rowspan="4">400</td></tr>
<tr><td>Практичні заняття</td><td colspan="2">30</td><td colspan="2">30</td><td colspan="2">30</td><td colspan="2">30</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Самостійна робота (включно контрольні роботи)</td><td colspan="2">70</td><td colspan="2">50</td><td colspan="2">70</td><td colspan="2">50</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">КР1 – 20</td><td colspan="2"></td><td colspan="2">КР2 – 20</td></tr>
<tr><td>Усього</td><td colspan="2">100</td><td colspan="2">100</td><td colspan="2">100</td><td colspan="2">100</td><td>400</td></tr>
</table>

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи, колоквіуми.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення − вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами; ілюстрація − метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

12. Рекомендована література

Базова

1. Програми – К.: 2012. – 68 с.
2. Антонович Є.А., Захарчук Р.В. Чугай Р.В., Станкович М.С. Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1993. – 216 с.
3. Багатеева З.А. Занятия апликацией в детском саду / З. А Багатеева. – М.: Просвещение, 1987. – 185 с.
4. Багатеева З.А. Мотивы народных орнаментов в детских аппликациях / З. А Багатеева. – М.: Просвещение. 1986. – 199 с.
5. Дубовик М.Ф. Ліплення в дитячому садку / М. Ф. Дубовик. – К.: Рад. Школа, 1984. – 124с.
6. Історія української культури / Заг. Ред. І.Крип'якевича. – К.: Либідь, 1994. – 85с.
7. Казакова Т. Г. Изобразительная деятельность младших дошкольников / Т. Т. Казакова. – М.: Просвещение. 1980. – 105 с.
8. Казакова Т.Г. Развивайте у дошкольников творчество. / Т. Г. Казакова. – М.: Просвещение. 1985. – 96 с.
9. Кириченко Н.Т. Сюжетне малювання в дитячому садку / Н. Т. Кириченко. – К.: Рад. Школа, 1986. – 172 с.
10. Комарова Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду / Т. С. Комарова. – М.: Просвещение, 1982. – 176 с.
11. Компанцева Л.В. Поэтический образ природы в детском рисунке / Л. В. Компанцева – М.: Просвещение, 1985. – 96 с.
12. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: Навчальний посібник / В. П. Котляр. – К.: Кондор, 2009. – 200с.
13. Кузнецова Л.С. Беседы об изобразительном искусстве и архитектуре / Л. С. Кузнецова. – К.: Рад. Школа.,1989. – 128 с.
14. Курочкина Н.А. Детям о книжной графике / Н.А. Курочкина. – С. П.: Акцидент, 1997. – 124с.
15. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / Ред, Яртися А. В – Львів; Світ, 1994. – 86с.
16. Лиштван З.В. Конструирование / З. В. Лиштван. – М.: Просвещение. 1981. – 96с.
17. Ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з мистецтвом витинанки: Методичні рекомендації / Укл. Ликова И.О., – К.: І СДО, 1995. – 200с.
18. Пантелеев И.Н., Максимов Ю.В., Пантелеева Л.В. Декоративное искусство детям. – М. : Просвещение, 1976. – 145с.
19. Підготовка до школи в дитячому садку. – К.: Рад. Школа. 1989. – 84с.
20. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». – Тернопіль : Мандрівець, 2012. – 104 с.
21. Сакулина Н.П., Рисование в дошкольном детстве / Н. П. Сакулина. – М.: Просвещение, 1965. – 96 с.
22. Сакулина Н.П., Комарова Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду. – М.: Просвещение, 1983. – 230 с.
23. Сірченко Л.І., Скиданова Л.Я. Декоративне малювання в дитячому садку. Альбом. – К.: Рад. Школа, 1991. – 216 с.
24. Скиданова Г.В., Сірченко Л.І. Декоративне малювання в дитячому садку: Альбом. – К.: Рад. Школа, 1991. – 148 с.
25. Г. В. Сухорукова, О. О. Дронова, Н. М. Голота, Л. А. Янцур. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г. В. Сухорукової. – К.: Ви-давничий Дім «Слово», 2010. – 376с.
26. Теория и методика изобразительной деятельности в детском саду.

/ Ред. Косминская В.Б. и др., – М.: Просвещение, 1985. – 142 с.
27. Україно, нене моя! / Укл. Шевченко О., – К.: Веселка, 1993.
28. Українська культура: історія і сучасність. /Ред. Черепі нової С.О., – Львів: Світ, 1994. – 92с.
29. Український живопис / Величко Ю.В., – К.: Мистецтво, 1985. – 72с.
30. Халезова Н.Б. Народная пластика и декоративная лепка в детском саду / Н. Б. Халезова. – М.: Просвещение, 1984. – 186 с.
31. Халезова Н.Б. Курокина Н.А, Пантюхина Г. В. Лепка в детском саду. – М.: Просвещение, 1986. – 154 с.
32. Шульга Л.М. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях з малювання / Л. М. Шульга. – К.: ІСДО, 1995. – 128 с.

Допоміжна

1. Державний стандарт початкової загальної освіти // Почат. шк. – 2001. – № І. – С. 28–55.
2. Дронова О. О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. – Глухів: ГДПУ, 2003. – С. 45–50.
3. Дронова О. О., Мезіна О. О. Діагностика та корекція внутрішньо-сімейних стосунків засобами дитячого малюнка // Гуманізація навчально-виховного процесу: 36. наук, праць. Вип. ІХ / Заг. ред. Л. Л. Льогенського, В. І. Сипченко. – Слов'янськ, 2000. – С. 126–130.
4. Крок за кроком в Україні : Посіб. для батьків дошкільнят та соціальних педагогів / Л. В. Артемова. О. І. Кульчицька, Н. М. Голота, Г. В. Сухо-рукова; Наук. ред. Л. В. Артемової; За заг. ред. С. Чередниченко. – К.: 2003. – 384 с.
5. Підкурганна Г.О. Художньо-педагогічна підготовка фахівців дошкільного виховання в педагогічному університеті: (Системний підхід). – СПб., 1998. – 277 с.
6. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності // Дошк. виховання. – 2002. – № 3. – С. 24–28.
7. Попова О. В. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у XX ст. / О. В. Попова. – Х.: 2001. – 255 с.
8. Сім'я в умовах становлення незалежної України (1991—2003 рр.) : Державна доповідь про становище сімей в Україні за підсумками 2003 р. — К.: 2004. — 254 с.
9. Шульга Л. М. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях з малювання : конспект лекцій і занять (за матеріалами власного досвіду) / Л. М. Шульга. – К.: 1995. –236 с

13. Інформаційні ресурси

9. http://konserg.ucoz.ua/load/40
10. http://konserg.ucoz.ua/load/27
11. http://www.ognb.odessa.ua/
12. http://www.nbuv.gov.ua/
13. http://lib-gw.univ.kiev.ua/
14. http://www.youtube.com/watch?v=5Jp09YifvYE
15. http://www.youtube.com/watch?v=bw6UZzyoPbg
16. http://www.youtube.com/watch?v=7wUYHswqF2Y

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ

Критерії оцінювання

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок студентів з основ образотворчого мистецтва з методикою керівництва здійснюється на основі результатів проведення поточного підсумкового контролю знань (іспиту).

Критеріями оцінювання є:

а) при усних відповідях

– повнота розкриття питання;

– логіка викладання, культура мови;

– впевненість, емоційність та аргументованість;

– використання основної та додаткової літератури (підручників, навчально-методичних посібників, журналів «Дошкільне виховання»);

– аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

– якість публічно представляти розроблений матеріал;

б) при виконанні письмових, контрольних завдань:

– повнота розкриття питання;

– цілісність, систематичність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи;

– підготовка презентацій; фрагментів занять, дидактичних ігор тощо;

– самостійність опрацювання матеріалу, складання конспекту заняття написання звіту, реферату;

– здатність письмово представляти розроблений матеріал, творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної методико–педагогічної проблеми;

– якість опрацювання завдань.

РІВНІ ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТІВ:

Високий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та творчих завдань при самостійній роботі.

Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.

Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно.

Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Кожну оцінку рівня досягнень студента викладач повинен аргументовано мотивувати.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ:

І. Види роботи, які підлягають оцінюванню:

– КР (1);

– усні відповіді на практичних заняттях;

– поточні тести;

– творчі завдання;

– розробки занять, дидактичних ігор для кожної вікової групи;

– колоквіуми;

– індивідуальні завдання.

ІІ. Порядок оцінювання знань студентів:

– виконання контрольних робіт (КР) – 100 балів

– **поточне опитування** – 5 балів:

– **0 балів** – незадовільно;

1; 2 бали – при доповненні;

3 бали – задовільно;

4 бали – добре;

5 балів – відмінно.

Таблиця нарахування преміальних та штрафних балів

Преміальні бали		
1	Присутність на заняттях	**5**
2	Виступ на науково-практичні конференції студентів на рівні навчального закладу	**5**
3	Виступ на міжвузівській студентській науково-практичній конференції	**10**
4	Публікація тез на науково-практичній конференції	**15**
5	Публікація статті у науковому збірнику	**20**
Штрафні бали		
1	Відсутність на занятті, консультації	**-1**
2	Відсутність повного конспекту	**-5**

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Підготовка конспектів, опорних схем.
2. Підготовка рефератів.
3. Підготовка мультимедійних презентацій.
4. Підготовка конспектів занять для дітей дошкільного віку з використанням різних видів образотворчої діяльності.
5. Створення та презентація власних творчих проектів.

Конспекти лекцій з дисципліни «Образотворче мистецтво з методикою навчання»

Курс «Образотворче мистецтво з методикою навчання» передбачає підготовку спеціалістів до здійснення всебічного виховання дітей засобами образотворчого мистецтва і художньо-творчої візуальної діяльності, а також до методичної і викладацької роботи.

Завдання викладання дисципліни :

- ознайомлення з основними видами і жанрами образотворчого мистецтва, засобами їх художньої виразності;
- вивчення питань розвитку історії світового та українського образотворчого мистецтва;
- вивчення спеціальних досліджень, присвячених ознайомленню дошкільників з різними видами образотворчого мистецтва і навчанню образотворчій діяльності.
- оволодіння знаннями про особливості розвитку у дітей дошкільного віку образотворчих здібностей і шляхи формування творчості в їх образотворчій діяльності;
- набуття знань про форми методичної роботи з розділу «Образотворче мистецтво» й особливості викладання даного курсу в педучилищах та педколеджах;
- розвиток умінь виконувати мистецький аналіз творів образотворчого мистецтва і здійснювати їх відбір для дітей дошкільного віку, аналізувати дитячі образотворчі роботи;
- удосконалення художньо-зображувальних умінь спеціалістів в галузі малюнка, живопису, декоративних розписів, скульптури, аплікації, конструювання;
- навчити виготовляти різноманітні наочно-методичні посібники для дітей, складати розробки занять з різних видів образотворчої діяльності.

У результаті вивчення даного курсу студенти повинні:

Знати:

– теоретичні основи методики образотворчої діяльності, досвід роботи з дітьми з даного розділу;

– мету, завдання і зміст діючих базових та альтернативних програм виховання та навчання дошкільників з розділу «образотворча діяльність»;

– зміст роботи методиста з організації керівництва образотворчою діяльністю в дошкільних закладах і методичному кабінеті району чи області;

Вміти:

– планувати роботу в дошкільних закладах з питань методики образотворчої діяльності;

– здійснювати інспектування дошкільних навчальних закладів;

– працювати з науковою, методичною літературою та періодичною пресою.

Мета проведення лекцій: озброїти студентів чітким розумінням теоретичних та методичних положень, які створюють основу методики; навчити слухати і виділяти опорні поняття в окремих розділах і темах, які передбачають поглиблений аналіз на практичних заняттях. Розкрити умови і фактори успішного оволодіння дошкільниками зображувальних умінь.

У результаті проведення лекцій студенти повинні

Знати:

– першоджерела даного курсу, орієнтуватись у професійних теоріях і класичних системах;

– перспективи розвитку системи дошкільного виховання в цілому та з даної методики;

– специфіку занять з різних розділів програми та повсякденного життя.

вміти:

– поповнювати матеріали лекцій опрацьованими положеннями з першоджерел, методичної літератури, огляду професійних журналів та всебічного передового педагогічного досвіду;

– вести дискусію з проблеми методики та її вирішення в дошкільному віці;

– виділити під час читання лекцій опорні поняття, робити резюме після вивчення теми.

Лекція
Тема: Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.

Вид заняття: Лекція – інформація

Мета: озброїти студентів чітким розумінням теоретичних та методичних положень, які створюють основу методики; навчити слухати і виділяти опорні поняття в окремих розділах і темах, які передбачають поглиблений аналіз на практичних та лабораторних заняттях; усвідомлення соціальних функцій мистецтва.
Методи: бесіда, запитання; наочно-демонстраційний матеріал.

План лекційного заняття:

1. Предмет і завдання курсу.
2. Естетичне виховання. Художнє виховання.
3. Мистецтво. Функції мистецтва.
4. Форми та методи засвоєння навчальної дисципліни.
5. Показники готовності майбутнього фахівця до педагогічної діяльності в дошкільному закладі.

Література:

1. Комарова Т. С. Изобразительная деятельность в детском саду / Т. С. Комарова. – М: Просвещение, 1982. – 176 с.
2. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навчальний посібник / В.П. Котляр. – К.: Кондор, 2007. – 200 с.
3. Сухорукова Г.В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі : підручник / Г.В. Сухоруков, О.О. Дронова, Н.М. Голота, Л.А. Янцур; за заг. ред. Г.В. Сухорукової. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376 с.

1. *Організаційна частина заняття:* Привітання, перевірка присутніх на лекції.
2. *Повідомлення теми, мети і завдання лекції.*
3. *Актуалізація опорних знань студентів і контроль вихідного рівня знань.* Запитання до студентів: Що поєднує в собі поняття «культура» у широкому та вузькому значенні цього слова? Що опановує мистецтво?; У чому полягають соціальні функції мистецтва?»
4. *Мотивація навчальної діяльності студента:* звернення до власного досвіду студентів (їхні особисті приклади).

Лекція

Тема: Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.

Вид заняття: Лекція – інформація

Мета: розширити знання студентів про образотворче мистецтво та його види; познайомити з різноманіттям форм і жанрів образотворчого мистецтва; вчити порівнювати, узагальнювати, робити висновки, спираючись на розуміння світової культури; сприяти прояву творчих здібностей студентів та розвитку їх допитливості; викликати бажання цікавитись образотворчим мистецтвом, творчо застосовувати свої знання в професійній діяльності.

Методи: бесіда, запитання; наочно-демонстраційний матеріал: репродукції картин різних жанрів.

План лекційного заняття:

1. Мистецтво. Види мистецтва.
2. Архітектура
3. Графіка
4. Живопис
5. Скульптура
6. Декоративно-прикладне мистецтво

Література:

1. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навчальний посібник / В.П. Котляр. – К.: Кондор, 2007. – 200 с.

2. Сухорукова Г.В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в навчальному закладі : підручник / Г.В. Сухоруков, О.О. Дронова, Н.М. Голота, Л.А. Янцур; за заг. ред. Г.В. Сухорукової. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376 с.

Організаційна частина заняття: Привітання, перевірка присутніх на лекції.

Повідомлення теми, мети і завдання лекції.

Актуалізація опорних знань студентів і контроль вихідного рівня знань. Запитання до студентів: Чи знаєте ви що таке образотворче мистецтво? Які види образотворчого мистецтва вам відомі?

Мотивація навчальної діяльності студента: звернення до власного досвіду студентів (їхні особисті приклади).

Підведення підсумків заняття.

Коротке опитування студентів засвоєного матеріалу:

1) Що таке мистецтво?

2) Чому слід вважати твір мистецтва основною ланкою художньої культури?

3) Яким естетичним критеріям повинен відповідати художній твір?

4) За якими типологічними ознаками відбувається поєднання художніх творів у види, жанри, стилі мистецтва?

5) За яких умов можливе повноцінне естетичне сприймання художнього твору?

Домашнє завдання: Закріпити та доповнити пройдений матеріал додатковою літературою.

Лекція

***Тема лекції*:** Українське образотворче мистецтво Княжої доби (XVI-XVII) ст.
Вид заняття: Лекція-інформація
Ключові поняття: образотворче мистецтво, ренесанс, бароко, рококо.
Методи: розповідь, пояснення, бесіда.
Дидактичні засоби навчання: навчально-методичні посібники.

План лекційного заняття:

1. Загальна характеристика.
2. Народне пластичне мистецтво.
3. Декоративний розпис та орнаментика.
4. Семантика народних художніх образів.
5. Формування традиційного одягу українців.

Література:

1. Белецкий П. А. Украинская портретная живопись XVII-XVIII вв. / П.А. Белецкий Л: Искусство. – 1981. – 256с.
2. Білецький П. О. Українське мистецтво другої половини XVII-XVIII ст. / П.О. Білецький – К.: Мистецтво. – 1981. – 159с.
3. Овсійчук В.А. Українське мистецтво XIV- пер. пол. XVII ст. / В.А. Овсійчук. – Київ: Мистецтво. – 1985. – 173с.
4. Рибалка І. К. Історія України. Частина І: від найдавніших часів до кінця XVIII ст. / І.К. Рибалка. – Харків: Основа. – 1994 – 108с.

Зміст лекції

1. Організаційна частина заняття.
2. Повідомлення теми, мети та основних завдань заняття.
3. Актуалізація опорних знань студентів (невелике опитування 4-5хв.): становище української державності даної доби (XVI-XVII).

Лекція

Тема лекції: Становлення методики навчання образотворчого мистецтва. Види образотворчої діяльності.
Ключові поняття: «образотворча діяльність», «види образотворчої діяльності», «дитячий малюнок», «предметне малювання», «тематичне малювання», «декоративне малювання», «ліплення», «дитяча творчість», «художньо-творчі здібності».
Мета та завдання:

1. Простежити генезис понять, щодо методики навчання образотворчого мистецтва.

2. Вказати на особливості вивчення дитячого малюнку кінця XIX ст. — початок XX століття.
3. Висвітлити предмет та провідні питання методики навчання образотворчого мистецтва в початковій школі.

План лекційного заняття:

1. Предмет та провідні питання методики керівництва образотворчою діяльністю дітей.
2. Короткі відомості про становлення методики навчання образотворчого мистецтва в початковій школі як науки.

Лекція

Тема лекції: Розвиток творчості дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності.

Вид заняття: Лекція-інформація.

***Ключові поняття*:** художня творчість, творчий процес, творчий пошук, професійний творчий процес.

План лекційного заняття:

1. Напрямки вивчення творчого процесу.
2. Природа і типологічні особливості дитячої творчості. Логічна послідовність вирішення завдань цього процесу у професіональній та дитячій діяльності.
3. Об'єктивні та суб'єктивні умови оволодіння дитиною творчим процесом. Модель навчального процесу.

Література:

1. Сухорукова Г.В. Образотворче мистецтво з методикою викладання дошкільному навчальному закладі. Підручник// За заг. ред. Г.В. Сухорукової. – К.: Видавничій дім «Слово», 2010. – 376 с.
2. Котляр В. Я. Основи образотворчого мистецтва. Методика художнього виховання дітей. Посібник // В. Я. Котляр. – К.: Кондор, 2006. – 200 с.
3. Т. Комарова Изобразительная деятельность младших дошкольников / Т. Комарова – М.: Просвещение. 1980. – 105 с.
4. Казакова Т. Г. Развивайте у дошкольников творчество – М.: Просвещение. 1985. – 285 с.
5. Сакулина Н. П., Рисование в дошкольном детстве. – М.: Просвещение, 1965. – 96 с.
6. Сакулина Н. П., Комарова Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду. – М.: Просвещение, 1983. – 306 с.
7.Сірченко Л. І., Скиданова Л.Я. Декоративне малювання в дитячому садку. Альбом. – К.: Рад. Школа, 1991. – 216 с.

Лекція продовження

Тема лекції: Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види малювання.

Вид заняття: Лекція-інформація.

***Ключові поняття*:** малювання (предметне, сюжетне, декоративне).

***Методи*:** розповідь, пояснення, бесіда.

Дидактичні засоби навчання: навчально-методичні посібники.

План лекційного заняття:

1. Вступ. Значення малювання для всебічного розвитку особистості.
2. Елементи образотворчої мови та виразності малювання.
3. Види малювання: предметне, сюжетне, декоративне.
4. Послідовність оволодіння малюванням в кожній віковій групі.
5. Прийоми навчання.
6. Декоративне малювання.

Питання для самоконтролю.

1) Яке значення для всебічного розвитку дітей має образотворча діяльність?
2) Які вимоги до програмних завдань обумовлені єдністю рішення завдань навчання, виховання та розвитку дитини?
3) Визначити основні завдання з малювання.
4) Предметне малювання, його характеристика.
5) Які завдання стоять перед сюжетним і декоративним малюванням?
6) Якими особистісними та професійними якостями повинен володіти вихователь для успішного здійснення навчально-виховного процесу засобами образотворчої діяльності.

Лекція

Тема лекції: «Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва в закладі дошкільної освіти. Зміст роботи завідуючої, вихователя – методиста, інспектора і методиста управлінь освіти з організації і керівництва образотворчою діяльністю дітей»

Ключові поняття: планування перспективне, календарне, принципи і форми планування.

Мета та завдання:

Формування базису особистісної культури студентів, передусім перцептивної культури, як суб'єкта творчості, здатної до самовираження в різних видах образотворчості; сприяти формуванню пізнавального інтересу. Виховувати зацікавленість дисципліною, прагнення отримувати нові знання самостійно.

План лекційного заняття:

1. Значення планування.

2. Принципи планування.
3. Види планів.

Література:

1. Доронова Т. Н., Якобсон С. Г. Обучение детей 24 лет рисованию, лепке, аппликации в игре (младшая разновозрастная группа): Кн. для воспитателя детского сада. – М.: 1992. – 207 с.
2. Комарова Т. С. Изобразительное творчество в детском саду / Т. С. Комарова. – М.: Педагогика, 1984. – 175 с.
3. В. П. Котляр Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навчальний посібник. / В. П. Котляр. – К.: Кондор, 2009. – 200 с.

Зміст лекції

Формування базису особистісної культури у дошкільнят в процесі занять з образотворчого мистецтва багато в чому залежить від грамотного планування освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі.

Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять з дисципліни

Орієнтовна структура практичного заняття

1.Організаційна частина заняття.
2.Термінологічний діалог.
3.Перевірка виконання самостійної роботи.

Практичне заняття № 1.
Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.

Мета: закріпити теоретичний матеріал з методики образотворчої діяльності, сприяти формуванню професійних умінь та навичок, підвищенню рівня задоволеності обраною професією та мотиваційного рівня педагогічної діяльності, сприяти підвищенню теоретично-професійної підготовки студентів.

Після виконаної роботи студент повинен знати:

– теоретичні основи, сутність і специфіку означеної теми та відповідні поняття і терміни;

Вміти:

– аналізувати відповідну наукову літературу ;
– вести дискусію з проблеми методики та її вирішення.

План практичного заняття:

1. Мистецтво, як форма суспільної свідомості.
2. У чому полягають функції мистецтва в суспільстві
3. Яким естетичним критеріям повинен відповідати художній твір?
4. Характерні особливості ОТМ.

Література: базова:13, 14, 23, 24, 27, допоміжна:8

Завдання для самостійної роботи:

1. Дати письмові відповіді на питання.
2. Написати есе: «Характерні особливості образотворчого мистецтва».

Практичне заняття № 2.
Види форми та жанри ОТМ

Мета: Систематизувати і поглибити знання за відповідною темою; ознайомити студентів з мистецтвом живопису та графіки, засобами їх художньої виразності, сформувати професійні вміння та якості; засвоїти

вміння практично використовувати відповідні знання, навички; відпрацювати навички ораторського мистецтва.
Після виконаної роботи студент повинен знати:

– Теоретичні основи, сутність і специфіку означеної теми та відповідні поняття і терміни;

Вміти:

– Аналізувати відповідну наукову літературу ;
– вести дискусію з проблеми методики та її вирішення в дошкільному віці.
– визначати види живопису, орієнтуватися в жанрах живопису;
– робити мистецький аналіз ілюстрацій.

План практичного заняття:

1. Живопис один із видів образотворчого мистецтва.
2. Види живопису: монументальний, станковий, декоративний, театрально-декоративний, мініатюрний.
3. Жанри живопису.
4. Графіка, як мистецтво. Характеристика видів графіки.
5. Скульптура як вид мистецтва.
6. Архітектура як будівельне мистецтво, її особливості.

Практичне заняття № 3
Народне та декоративно-прикладне мистецтво. Дизайн. Види дизайну.

Мета: Систематизувати і поглибити знання за відповідною темою; ознайомити студентів із промислами України, сформувати професійні вміння та якості; засвоїти вміння практично використовувати відповідні знання , навички; розвивати уміння виконувати мистецький аналіз творів народного та декоративно-прикладного мистецтва, відпрацювати навички ораторського мистецтва.
Після виконаної роботи студент повинен знати:

– Теоретичні основи, сутність і специфіку означеної теми та відповідні поняття і терміни;
– Знати промисли України.

Вміти:

– Аналізувати відповідну наукову літературу ;
– вести дискусію про народне та декоративно – прикладне мистецтво, про засоби їх художньої виразності.
– Вміти визначати символічне значення, зображених в орнаментах предметів;
– вміти розробляти та малювати різні орнаменти.

План практичного заняття:

1. Загальна характеристика народного та декоративно – прикладного мистецтва.
2. Функції декоративно – прикладного мистецтва.
3. Види народного та декоративно – прикладного мистецтва.
4. З історії розвитку промислів України.
5. Дизайн. Характеристика видів дизайну.

Література: базова :2, 4, 13, 18, 19, 29, допоміжна:.

Завдання для самостійної роботи:

1. Характерні особливості декоративного мистецтва.
2. Зберіть і репрезентуйте власну колекцію репродукцій декоративного мистецтва.
3. Підготувати реферати з теми: «Український орнамент», «Сучасний дизайн».

Кредит 2

Практичне заняття № 4
Образотворче мистецтво в історичному аспекті.

Мета: закріпити теоретичний матеріал з методики образотворчої діяльності, сприяти формуванню професійних умінь та навичок, підвищенню рівня задоволеності обраною професією та мотиваційного рівня педагогічної діяльності, сприяти підвищенню професійної підготовки студентів.

Після виконаної роботи студент повинен знати:
– Теоретичні основи, сутність і специфіку означеної теми та відповідні поняття і терміни;
Вміти:
– Аналізувати відповідну наукову літературу;
– вести дискусію з означеної теми;
– визначати віхи розвитку образотворчого мистецтва;
– орієнтуватись у стилях архітектури.

План практичного заняття:

1. Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва у суспільствах Давнього світу.
2. Розвиток образотворчого мистецтва періоду Середньовіччя.
3. Образотворче мистецтво в період Відродження.
4. Образотворче мистецтво Нового (Просвітництво) та Новітнього часу.
5. Українське образотворче мистецтво від княжої доби до XIX ст.
6. Українське образотворче мистецтво XX ст.

Література: базова:13, 14,28, 29, 30.

Завдання для самостійної роботи:
Підготувати реферати на тему:
1. «Мистецтво Середньовіччя».
2. «Поєднання різних видів образотворчих мистецтв під егідою Середньовічних храмів»
3. «Мистецтво епохи Відродження».
4. «Романтизм початку XIX століття».
5. «Реалістичне мистецтво XX століття».

Практичне заняття № 5,6
Образотворче мистецтво в історичному аспекті.

Мета: закріпити теоретичний матеріал з методики образотворчої діяльності, сприяти формуванню професійних умінь та навичок, підвищенню рівня задоволеності обраною професією та мотиваційного рівня педагогічної діяльності, сприяти підвищенню професійної підготовки студентів.

Після виконаної роботи студент повинен знати:
– Теоретичні основи, сутність і специфіку означеної теми та відповідні поняття і терміни;
Вміти:
– Аналізувати відповідну наукову літературу;
– вести дискусію з означеної теми;
– визначати віхи розвитку образотворчого мистецтва;
– орієнтуватись у стилях архітектури.

План практичного заняття:

1. Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва у суспільствах Давнього світу.
2. Розвиток образотворчого мистецтва періоду Середньовіччя.
3. Образотворче мистецтво в період Відродження.
4. Образотворче мистецтво Нового (Просвітництво) та Новітнього часу.
5. Українське образотворче мистецтво від княжої доби до XIX ст.
6. Українське образотворче мистецтво XX ст.

Література: базова:13, 14,28, 29, 30
Завдання для самостійної роботи:
1.Підготувати реферати на тему:
-«Мистецтво Середньовіччя».
-«Поєднання різних видів образотворчих мистецтв під егідою «Середньовічних храмів»

-«Мистецтво епохи Відродження».
-«Романтизм початку XIX століття».
-«Реалістичне мистецтво XX століття».
2. Підготувати презентацію про видатних художників (за темою реферата).

Кредит 3

Практичне заняття № 7

Тема: Розвиток здібностей до образотворчого мистецтва в молодшому шкільному віці.

Мета: Систематизувати і поглибити знання за відповідною темою; спрогнозувати напрями роботи майбутнього вчителя щодо збільшення ступеня свободи дитини в образотворчій діяльності в умовах освітньо-розвивального середовища закладу освіти.

План практичного заняття:

1. Здібності і задатки. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку здібностей. Структура образотворчих здібностей.
2. Психолого-педагогічні дослідження проблеми розвитку образотворчих здібностей.
3. Періодизація розвитку образотворчих здібностей в передшкільному і шкільному віці.

Завдання для самостійної роботи:

1. Дати відповіді на питання плану.
2. Проаналізувати та скласти каталог експериментальних досліджень проблеми розвитку творчих здібностей здобувачів початкової освіти до образотворчого мистецтва в сучасній початковій школі. (Статті в журналах, підручниках). Використовуючи проаналізовані статті, написати тезиси на тему практичного заняття (до 5 сторінок).

Література: базова.

Практичне заняття № 8

Роль навчання в розвитку образотворчих здібностей здобувачів початкової освіти.

Мета: Систематизувати і поглибити знання за відповідною темою; спрогнозувати напрями роботи майбутнього вихователя щодо збільшення ступеня свободи дитини в образотворчій діяльності в умовах освітнього середовища закладу дошкільної освіти.

План практичного заняття:

План практичного заняття:

1. Періодизація розвитку образотворчих здібностей в передшкільному і шкільному віці.
2. Проблема художньої творчості.
3. Динаміка розвитку творчих здібностей здобувачів в образотворчій діяльності.
4. Роль інтересу в навчанні здобувачів образотворчої діяльності.

Завдання для самостійної роботи:

1. Визначте засоби впливу на процес формування пізнавального інтересу, наприклад, ситуації зацікавлення, дидактичні ігри, ситуації успіху, аперцепції – звернення до життєвого досвіду дітей (емоційний етап); дидактичні ігри, досліди, вправи, пошук, навідні запитання, ситуації пізнавальних утруднень, обстеження, несподіванки (інтелектуальний етап0; піктограми, малюнки-ситуації, ситуації успіху, зацікавлення, допомога «художника» (вольовий етап з елементами творчого).
2. Розробіть фрагмент уроку, який передбачатиме всі чинники освітнього простору (розвивального середовища), необхідні для розвитку особистості дитини в образотворчій діяльності, застосовуючи засоби впливу впливу на процес формування пізнавального інтересу.

План практичного заняття № 9,10

Малювання – основний вид образотворчої діяльності дітей, його особливості.

1. Основні складові предметного зображення в малюнках.
2. Види малюнків.
3. Завдання і зміст навчання малювання в 1-4 класах.
4. Сюжетне малювання.
5. Послідовність оволодіння малюванням дітьми молодшого шкільного віку.
6. Специфіка живопису, засоби виразності в живописі. Основи колорознавства.
7. Прийоми роботи з фарбами. Техніка і засоби роботи аквареллю та гуашшю.
8. Засоби побудови ритмічної та гармонійної композиції. Особливості композиції дитячого малюнку.
9. Засоби виразності художнього конструювання. Матеріали для конструювання та їх використання за призначенням.

Література: базова: 6, 8, 10, 11, 13, 17, 23, 24, 31, 32.

Завдання для самостійної роботи:

Намалювати сюжетну композицію до української народної казки.

Кредит 4.

Практичне заняття № 12

Становлення методики навчання образотворчому мистецтву.

Мета: закріпити знання студентів про особливості розвитку у дітей дошкільного віку образотворчих здібностей і шляхи формування творчості в образотворчій діяльності, сформувати професійні вміння та якості; засвоїти вміння практично використовувати відповідні знання, навички.

Після виконаної роботи студент повинен знати:

– Теоретичні основи, сутність і специфіку означеної теми та відповідні поняття і терміни;

– особливості розвитку у дітей дошкільного віку образотворчих здібностей.

Вміти:

– Аналізувати відповідну наукову літературу ;

– визначати шляхи формування творчості в образотворчій діяльності.

План практичного заняття:

1.Предмет та провідні питання методики навчання образотворчого мистецтва.

2. Короткі відомості про становлення методики навчання образотворчого мистецтва.

3. На яких теоретичних засадах психології та педагогіки ґрунтується сучасна методика навчання ОТМ?

Література: базова: 9, 11, 13, 33, допоміжна: 3, 4, 6, 11, 12, 13.

Практичне заняття № 13

Форми організації і методи навчання образотворчою діяльністю дітей

Мета: закріпити знання студентів про форми організації образотворчої діяльності, сформувати професійні вміння та якості; засвоїти вміння володіти методикою керівництва образотворчої діяльності та практично використовувати відповідні знання, навички.

Після виконаної роботи студент повинен знати:

– Теоретичні основи, сутність і специфіку означеної теми та відповідні поняття і терміни;

– Розрізняти форми організації образотворчою діяльністю.

Вміти:

– Аналізувати відповідну наукову літературу ;

– визначати методи та прийоми у процесі навчання дітей образотворчого мистецтва;

– використовувати ігрові прийоми в початковій школі.

План практичного заняття:

1. Принципи та методи навчання образотворчій діяльності в початковій школі.
2. Форми організації роботи з образотворчої діяльності.
3. Самостійна образотворча діяльність та її організація.
4. Урок як форма організованого навчання образотворчої діяльності та їхні види.
5. Позакласні форми роботи з образотворчого мистецтва.

Література: базова: 8, 11, 13, 23, 24, 27 , допоміжна: 6, 8 .

Завдання для самостійної роботи:

1. Зробити добірку ігрових прийомів та ситуацій, що використовуються в образотворчій діяльності. (не менше 5)

Література: базова: 8, 11, 13, 24, 27.

Практичне заняття № 14

Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва.

Мета: Систематизувати і поглибити знання за відповідною темою; ознайомити студентів з видами планування, вчити складати календарний та перспективний плани, сформувати професійні вміння та якості; засвоїти вміння практично використовувати відповідні знання, навички ораторського мистецтва.

Після виконаної роботи студент повинен знати:

- Теоретичні основи, сутність і специфіку означеної теми та відповідні поняття і терміни;
- варіативні програми навчання дітей образотворчої діяльності.

Вміти:

- Аналізувати відповідну наукову літературу ;
- вміти аналізувати варіативні програми навчання дітей образотворчої діяльності;

План практичного заняття:

1. Значення планування.
2. Принципи планування.
3. Види планів.
4. Ілюстративний календарний план, його структура та оформлення.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть план роботи гуртка з малювання на рік.

Література: базова: 8, 11, 13, 24, 27.

Практичне заняття № 15

Урок як форма роботи вчителя з образотворчого мистецтва

Мета: закріпити знання студентів про форми організації образотворчої діяльності, сформувати професійні вміння та якості; засвоїти вміння володіти методикою навчання образотворчої діяльності та практично використовувати відповідні знання, навички.

Після виконаної роботи студент повинен знати:

– Теоретичні основи, сутність і специфіку означеної теми та відповідні поняття і терміни;

– Розрізняти форми організації образотворчою діяльністю.

Вміти:

– Аналізувати відповідну наукову літературу ;

– визначати методи та прийоми у процесі навчання здобувачів образотворчого мистецтва;

– використовувати ігрові прийоми в початковій школі.

План практичного заняття:

1. Види та форми уроків з образотворчого мистецтва.
2. Структура та вимоги до уроку «Мистецво» в Новій українській школі.
3. Види наочності. Вимоги до виготовлення наочності для уроків з образотворчого мистецтва.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть конспект уроку ОТМ для 1, 2 та 3, 4 класів (тема на вибір студента).

Література: базова: 8, 11, 13, 24, 27.

Завдання для самостійної роботи студентів

Тема: Поліфункціональність образотворчого мистецтва як основа реалізації особистісно-орієнтованої моделі організації образотворчої діяльності здобувачів початкової освіти

1. Мистецтво, як елемент культури, її знак та символ (повідомлення, реферат).
2. У чому полягають функції мистецтва? (Навести приклади).
3. Яким естетичним критеріям повинен відповідати художній твір?
4. За якими типологічними ознаками відбуваються поєднання художніх творів у види , жанри, стилі мистецтва? (Підбір репродукцій).

5. За яких умов можливе повноцінне естетичне сприймання художнього твору?
6. Характерні особливості образотворчого мистецтва.
7. Художній образ як форма художнього мислення в мистецтві.
8. Підготувати реферат з теми: «Функції мистецтва», «Історичний характер мистецтва».
9. Підготувати повідомлення про творчість українських художників – ілюстраторів дитячих книг та мистецький аналіз їх ілюстрацій.
10. Підготувати альбом із зразками різних видів, жанрів живопису, графіки.
11. Дати визначення понять: картина, репродукція, копія, зробити їх порівняльний аналіз.
12. Підготувати реферат з теми: « Малюнок – основа образотворчого мистецтва, його значення, види», «Художній образ у мистецтві».
13. Зображувальні можливості і техніки обробки матеріалів скульптури.
14. Підготувати повідомлення про жанри скульптури: портретний, анімалістичний, побутовий, казково - фантастичний.
15. Підбір ілюстрацій з різними видами скульптури, їх характеристика.
16. Підбір ілюстрацій з різними стилями в архітектурі , їх характеристика.

Тема: Народне та декоративно-прикладне мистецтво

1. Характерні особливості декоративного мистецтва.
2. Складіть робочу таблицю з символіки кольору та орнаментального мотиву
3. Знайдіть якнайбільше відомостей про орнамент, скористуйтесь міфами, легендами, казками; намалюйте орнаменти, оволодійте прийомами стилізації.
4. Складіть словничок мистецтвознавчих професійних термінів.
5. Зберіть і репрезентуйте власну колекцію репродукцій декоративного мистецтва.
6. Підготувати реферат з теми: «Український орнамент».
7. Предмет і завдання курсу . Форми та методи засвоєння навчальної дисципліни.
8. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.
9. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.
10. Мистецтво живопису і графіки.
11. Мистецтво скульптури та архітектури.
12. Народне та декоративно-прикладне мистецтво.
13. Дизайн. Тенденція та педагогічні вимоги оформлення ділянки дошкільного навчального закладу.
14. Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва у суспільствах Давнього світу.
15. Розвиток образотворчого мистецтва періоду Середньовіччя.

16. Образотворче мистецтво в період Відродження (Ренесансу).
17. Образотворче мистецтво Нового (Просвітництво) та Новітнього часу(XIX - поч. XX ст.).
18. Українське образотворче мистецтво від княжої доби до XVII століття.
19. Українське образотворче мистецтво XVIII – XIX ст.
20. Українське образотворче мистецтво XX ст.

Тема: Методика навчання образотворчій діяльності

Малювання. Основні види та елементи образотворчої мови та виразності малювання.

1. Використання нетрадиційних технік малювання.
2. Декоративне малювання.
3. Ліплення. Види поробок з пластичних матеріалів.
4. Аплікація. Основні види та елементи виразності аплікації.
5. Конструювання. Засоби виразності художнього конструювання.
6. Планування та проведення занять в першій молодшій груп і(плани-конспекти занять).
7. Планування та проведення занять в другій молодшій групі(плани-конспекти занять).
8. Планування та проведення занять в середній, старшій групах (плани-конспекти занять).
9. Взаємозв'язок образотворчої діяльності зі заняттями по ознайомленню дітей з природою, розвитком мовлення та музичними заняттями.
10. Наступність у навчанні образотворчої діяльності дітей дошкільного віку і молодшого шкільного віку.
11. Планування освітньо-виховної роботи з образотворчого мистецтва в дошкільному закладі.
12. Зміст роботи завідуючої, вихователя-методиста, інспектора і методиста управлінь освіти з організації і керівництва образотворчою діяльністю дітей.
13. Спільна робота дошкільного навчального закладу з сім'єю з питань організації образотворчої діяльності.

Рекомендована література:

1. Антонович Є. А. Захарчук Р. В. Чугай Р. В. Станкович М. С.Декоратив-но-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1993. – 216 с.
2. Багатеева З.А. Мотивы народных орнаментов в детских аппликациях / З.А. Багатеева. – М.: Просвещение. 1986. – 199 с.
3. Історія української культури / Заг. Ред. І. Крип'якевича. – К.: Либідь, 1994. – 85с.
4. Кириченко Н.Т. Сюжетне малювання в дитячому садку / Н. Т. Кириченко. – К.: Рад. Школа, 1986. – 172 с.
5. Комарова Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду / Т. С. Комарова. – М.: Просвещение, 1982. – 176 с.

6. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: Навчальний посібник / В. П. Котляр. – К.: Кондор, 2009. – 200с.
7. Кузнецова Л. С. Беседы об изобразительном искусстве и архитектуре / Л. С. Кузнецова. – К.: Рад. Школа.,1989. – 128 с.
8. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / Ред, Яртися А. В – Львів; Світ, 1994. – 86с.
9. Ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з мистецтвом витинанки: Методичні рекомендації / Укл. Ликова И.О., – К.: І СДО, 1995. – 200с.
10. Пантелеев И.Н., Максимов Ю.В., Пантелеева Л.В. Декоративное искусство детям. – М. : Просвещение, 1976. – 145с.
11. Сухорукова Г. В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: підручник / Г. В. Сухоруков, О.О. Дронова, Н.М. Голота, Л.А. Янцур; за заг. ред. Г.В. Сухорукової. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376 с.
12. Українська культура: історія і сучасність. / Ред. Черепінової С.О., – Львів: Світ, 1994. – 92с.

Контрольні завдання з методики ОТМ для студентів спеціальності «Початкова освіта»

Завдання №1

1) Визначити типи занять з ОТМ, їх характеристика
2) Підготувати 2 конспекти занять різних типів.

Завдання №2

1) Обґрунтувати доцільність (недоцільність) обліку в роботі з ОТМ. Висловити своє ставлення до різних видів обліку.
2) Зробити облік заняття з малювання і СХД.

Завдання №3

1) Проаналізувати зміст розділу «Малювання» у програмах «Впевнений старт»; «Дитина».
2) Розробити конспект заняття з певної теми (зразок).

Завдання №4

1) Визначити особливості співвідношення методів і прийомів на різних етапах навчання дошкільників малювання.
2) Продемонструвати конспект заняття і застосуванням описаних методів (середня група).

Завдання №5

1) Розкрити і порівняти вимоги щодо діяльності вихователя під час організації самостійної художньої діяльності (СХД) дітей в середній та

старшій групі ЗДО.

2) Виготовити поробку з природного матеріалу; картину з природного матеріалу.

Завдання №6

1) Проаналізувати розділ «Ліплення» у програмах «Українське дошкілля» і «Дитина», висловити власну думку.
2) Конспект заняття з ліплення в старшій групі. Іграшка-забава з розписом.

Завдання №7

1) Розкрити єдність навчання, виховання та розвитку у процесі образотворчої діяльності дітей. Якими шляхами реалізується цей принцип у роботі з дітьми?
2) Аплікація з тканини (шкіри).

Завдання №8

1) Дати оцінку скульптурного і комбінованого способів ліплення, у якій віковій групі вони вивчаються.
2) Виготовити 2 поробки: 1 – скульптурний спосіб ліплення,
2 – комбінований спосіб ліплення.

Завдання №9

1) Проаналізувати зміст розділу «Аплікація» у програмах «Українське дошкілля» і «Дитина».
2) Аплікація (солома).

Завдання №10

1) Охарактеризувати мистецтво Стародавньої Греції.
2) Оформити альбом із додатками.

Завдання №11

1) Розкрити особливості методики проведення уроків Мистецтва з декоративного малювання.
2) Оформити альбом «Українські писанки».

Завдання №12

1) Обґрунтувати принципи наступності у програмі «Дитина» з розділу «Конструювання».
2) Конструювання з паперу. Пап’є-маше.

Завдання №13

1) Розкрити зміст виховання і навчання дошкільників засобами образотворчого мистецтва і зображувальної діяльності .
2) Композиція із засушених квітів (рослин).

Завдання №14

1) Дати оцінку репродуктивного та дослідницького методів навчання дошкільників зображувальної діяльності.
2) Оформити альбом із зразками яворівської іграшки.

Завдання №15

1) Проаналізувати та порівняти традиційні і нетрадиційні способи зображувальної діяльності в роботі з дошкільниками.
2) Оформити альбом із зразками нетрадиційних видів малювання.

Завдання №16

1) Охарактеризувати мистецтво епохи Відродження.
2) Оформити альбом із додатками.

Завдання №17

1) Розкрити особливості проведення занять зображувальної діяльності в різновікових групах ДНЗ.
2) Підготувати конспект заняття з певної теми (зразок).

Завдання №18

1) Визначити функціональні обов'язки завідуючої і методиста з питань навчання здобувачів образотворчого мистецтва.
2) Картина – натюрморт.

Завдання №19

1) Педагогічна цінність декоративно - прикладного мистецтва.
2) Вишивка (картина).

Завдання №20

1) Розвиток творчості дітей молодшого шкільного віку в образотворчій діяльності.
2) Вишивка (рушник).

Завдання №21

1) Історія розвитку малюнку.
2) Підготувати зразок малюнка.

Завдання №22

1) Передумови зародження дизайну. Види дизайну.
2) Квіткова композиція (екібана).

Завдання №23

1) Петриківський розпис та його особливості.
2) Оформити альбом із зразками елементів петриківського розпису.

Завдання №24

1) Становлення методики керівництва образотворчою діяльністю дітей як науки.
2) Художня кераміка – вид декоративно-прикладного мистецтва.

Завдання №25

1) Види і структура орнаментів.
2) Вишивка (серветка).

Завдання №26

1) Косівський розпис та його особливості.
2) Оформити альбом із зразками елементів косівського розпису.

Завдання №27

1) Конструювання з паперу. Методи і прийоми навчання.
2) Конспект заняття з певної теми. Поробка з паперу.

Завдання №28

1) Взаємозв'язок зображувальної діяльності з заняттями по ознайомленню дітей з природою, розвитком мови, музичними заняттями.
2) Картина – пейзаж.

Завдання №29

1) Опішнянський розпис та його особливості.
2) Оформити альбом із зразками елементів опішнянського розпису.

Завдання №30

1) Яворівська іграшка, її особливості.
2) Поробка – іграшка.

Завдання №31

1) Народні орнаменти в мотивах декоративно-прикладного мистецтва.
2) Вишивка (картина).

Завдання №32

1) Мистецтво чорного та білого. Ознайомлення старших дошкільників з мистецтвом графіки.
2) Картина – графіка.

Завдання №33

1) Композиція в декоративно-прикладному мистецтві.
2) Розробіть кросворд до означеної теми.

Завдання №34

1) Ознайомлення дітей з графікою, архітектурою, декоративно-прикладним
мистецтвом.
2) Конспект - заняття по ознайомленню дітей з графікою, архітектурою, декоративно-прикладним мистецтвом (зразок).

Завдання №35

1) Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва.
2) Підготувати зразки (додатки) по даній темі.

Завдання №36

1) Українське образотворче мистецтво ХХ ст.
2) Підготувати зразки (додатки) по даній темі.

Завдання №37

1) Засоби виразності художнього конструювання.
2) Аплікація з ниток (картина).

КОНТРОЛЬНА РОБОТА З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ
«МИСТЕЦТВО»

1. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ЗАКРИТОЇ ФОРМИ

1.Оберіть номер правильної відповіді:

Визначте значення терміну «композиція»?

а) поєднання, сполучення; б) художній твір;
в) розміщення; г) складання, вигадування.

2. *Оберіть номер правильної відповіді:*

Основні напрями навчально-виховної роботи з учнями з питань кольору?

а) навчання дітей впливу кольору на людину;
б) здатність дітей бачити колір у певних умовах;
в) розуміти умовність кольору у створенні декоративних образів;
г) розвивати розуміння дітьми кольору як засобу художньої виразності.

3. *Оберіть номер правильної відповіді:*

Основні принципи декоративно-прикладного мистецтва (ДПМ)?»

а) заняття ДПМ містять в собі виховні та розвивальні можливості ;
б) конструкція форми предмета ДПМ зумовлена його функцією та особливостями матеріалу;
в) декор предмета ДПМ залежить від його функціонального призначення та матеріалу.

4. *Оберіть номер правильної відповіді:*

Який найбільш значущий чинник щодо результативності навчання учнів на уроках Мистецтва:

а) бальна оцінка навчальних досягнень учнів;

б) організація сприймання, обговорення та аналіз творів учнівських робіт;

г) похвала.

5.**У якому художньому виробі візерунок характеризується ритмічністю, повторенням або чергуванням різних елементів:**

а) художній розпис;

б) орнамент;

в) монотипія.

6.Обведіть номер правильної відповіді:

Планування роботи вчителя на уроці Мистецтва повинно бути спрямоване на:

а) виконання учнями розпоряджень вчителя;

б) єдність навчання, виховання, розвиток учнів;

в) співпереживання учням.

7. *Обведіть номер правильної відповіді:*

Найбільш ефективними в організації процесу навчання є такі дії педагога:

а) використання наочності та інших засобів навчання ;

б) врахування вікових та індивідуальних здібностей дітей ;

в) опора на активність учнів та їхні потреби.

2.ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОЇ ФОРМИ

1. Яка мета освітньої галузі «Мистецтво»?

2. З якими документами МОН України ознайомлюються вчителі?

3. Формуванню яких якостей (насамперед) сприяє образотворче мистецтво?

---

4. Які дидактичні задачі визначено у програмі з ОТМ?

5. Які основні структурні етапи уроку ОТМ?

3. ТВОРЧЕ ЗАВДАННЯ

Написати есе: «У чому полягає виховна роль мистецтва?»

Тести

1. Найдавнішим видом художньої діяльності вважають:
а) скульптуру;
б) декоративно-ужиткове мистецтво;
в) архітектуру;
г) живопис.

2. Специфічною формою відображення дійсності в мистецтві, основним продуктом художньої творчості, який характеризується особливою здатністю естетичного впливу на людину є:
а) художній стиль;
б) художній смак;
в) художній образ;
г) художній матеріал.

3. Один із видів народної художньої творчості – прикраси, що вирізують з білого або кольорового паперу називається:
а) мальованка;
б) аплікація;
в) витинанка;
г) орігамі.

4. Стилізований художній візерунок (прикраса), що характеризується ритмічністю, повторенням однакових або чергування різних елементів візерунку – це:

а) силует;
б) гравюра;
в) орнамент;
г) монотипія.

5. В якому столітті в Європі вперше виникли художні школи-академії:
а) XVI ст.;
б) XIII ст.;
в) XVII ст.;
г) XIX ст..

6. До традиційних технік зображення, що використовуються на заняттях, не належить:
а) декоративний розпис;
б) портретний малюнок;
в) малюнок - ляпкографія;
г) сюжетний малюнок.

7. Чим відрізняються скульптурні твори від живописних або графічних?
а) пропорцією та об’ємом;
б) об’ємом та пластичністю форми;
в) динамікою та пропорцією;
г) об’ємом та пластичністю форми.

8. За видами скульптура поділяється на:
а) анімалістичну; монументальну; декоративну;

б) монументальну, декоративну, станкову;
в) станкову, побутову, монументальну;
г) портретну, станкову, анімалістичну.

9. Жанр образотворчого мистецтва, що в перекладі з французької мови означає «мертва природа» – це:

а) плакат;
б) натюрморт;
в) пейзаж;
г) вітраж.

10. Основними зображувальними засобами малюнка є:

а) контур і світлотінь;
б) композиція і тон;
в) форма і проекція;
г) перспектива і об'єм.

11. Мистецькі твори батального жанру – це зображення:

а) сцен повсякденного життя;
б) подій минулого;
в) предметів, квітів;
г) військових сцен.

12. Образ предмета, нанесений за допомогою ліній – це:

а) офорт;
б) образ;
в) абрис;
г) панно.

13. Мистецтво створення об'ємних художніх творів засобами різьблення, ліплення чи відливання - це:

а) архітектура;
б) живопис;
в) скульптура;
г) графіка.

14. Методика керівництва образотворчою діяльністю дітей дошкільного віку розглядає…:

а) педагогічні засади розвитку образотворчої діяльності;
б) філософські засади розвитку образотворчої діяльності;
в) зміст, форми та методи навчання образотворчої діяльності в її різновидах;
г) психолого-педагогічні засади розвитку образотворчої діяльності.

15. Метою навчання образотворчої діяльності дітей є…..

а) формування знань;
б) формування навичок;
в) формування умінь;
г) сприяння розвитку творчої особистості;

16. Який прийом навчання використовується на першому етапі ознайомлення дітей дошкільного віку з живописом?

а) прийом уявного створення власної картини за назвою художника;

б) запитання конкретного характеру, спрямовані на формування емоційно-особистісного ставлення до картини;
в) прийом порівняння;
г) розповідь-зразок, який розкриває емоційно-особистісне ставлення педагога до картини;

17. Який твір, що використовується частіше за інші в методиці ознайомлення дошкільників із живописом, написаний І. Левітаном.

а) «Яблуневий цвіт»
б) «Березовий гай»;
в) «Бузок у кошику» ;
г) «Золота осінь».

18. Що не характеризує ступінь грамотності зображення?

а) передача форми;
б) передача будови предмета;
в) вибір формату паперу для малюнка;
г) композиція малюнка.

19. Виражальними засобами в образотворчій діяльності є..?

а) Сила натиску;
б) Колір;
в) Передача просторових відносин;
г) Активізація вольових зусиль;

20. Особливий інтерес до дитячого малювання виник:

а) XV ст.;
б) XVI ст.;
в) XVII ст.;
г) XIX ст..